

NOVA

Tuottoa ja turvallisuutta

Sisältö

Henkivakuutusosakeyhtiö Nova
keskittyy toiminnassaan
yritysten johdon ja henkilökunnan
kollektiivisiin henki- ja lisäeläkevakuutusratkaisuihin.
Erikoistumalla Nova pyrkii vakuutuslalla
merkittävään edelläkävijän asemaan Suomessa.
Nova on luotettava yhteistyökumppani
ja tarjoaa asiakkailleen
kilpailukykyiset vakuutusedut.

Novan tunnusluvut	4 – 5
Toimitusjohtajan katsaus	6 – 7
Kannattava kasvu terveeltä pohjalta	8 – 9
Toimintakertomus 1996	10 – 12 33 – 38
Rahoituslaskelma	14
Tuloslaskelma	15
Tase	16 – 17
Liitetiedot	
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	18 – 19
Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot	20 – 30
Tunnuslukujen laskentakaavat	31 – 32
Tilintarkastuskertomus	39
Hallintoneuvoston lausunto ...	39
Sesam-järjestelmä	40 – 41
Tuloksen tekijöitä	42

Novan tunnusluvut

	1996	1995	1994		1996	1995	1994			
1. Vakavaraisuus (milj. mk)				3. Tehokkuus						
Toimintapääoma	1 439	794	470	Henkilöstön määrä	102	94	74			
Vähimmäistoimintapääoma	358	324	217	Liikekulut suhteessa maksutuloon %	5,7	1,7	5,3			
Tasoituspääoma	31	28	25	Liikekulut suhteessa alkavaan taseeseen %	0,8	0,9	1,0			
Vakavaraisuuspääoma	1 470	823	495	Liikekustannussuhde %	99,8	62,4	86,6			
Lisävakuumusrahasto	261	206	108							
VAKAVARAIUUS-TUNNUSLUVUT				4. Volyymi						
Vakavaraisuusaste	117,4	110,7	109,7	Vakuutettuja henkilöitä	92 700	84 400	65 500			
Toimintapääoma-aste	402,0	245,1	216,6	Eläkkeensaajia	15 500	15 000	11 700			
Suhteellinen vakavaraisuuspääoman muutos ennen voitonjakoa %	8,2	8,4	1,3	Vakuutusmaksutulo, milj.mk	948	2 823	781			
Kokonaispääoman tuotto %	12,0	12,3	5,1	Maksetut korvaukset, milj.mk	538	541	375			
				Vastuovelka, milj.mk	8 745	7 936	5 248			
				Käyvin arvoin laskettu taseen loppusumma, milj.mk	10 298	8 960	5 837			
				Markkinaosuus kokonaismaksutulosta %	8,0	40,0	20,0			
				Markkinaosuus ryhmä-eläkevakuutuksen maksutulosta %	54,0	88,0	65,0			
2. Tuloksen muodostuminen (milj. mk)				5. Sijoituskanta käyvin arvoin (milj. mk)						
TULOS					%	%	%			
Sijoitustoiminnan tulos				Kiinteistö-sijoitukset						
Sijoitustoiminnan nettotuotto	530	563	225	Voimalat	745	7,7	676	7,9	679	13,7
Vastuuelan laskuperustekorko	-318	-269	-144	Muut	1 097	11,3	1 205	14,0	179	3,6
Sijoitustoiminnan tulos	212	294	81	Osakkeet	2 076	21,4	866	10,1	992	20,0
Hallintokululiikkeen tulos	0	29	6	Joukkovelkakirjalainat	3 991	41,1	3 070	35,7	925	18,7
Riskiliikkeen tulos	14	27	24	Rahoitusmarkkina-välineet	446	4,6	1 181	13,7	400	8,1
Tulos yhteensä	227	349	111	Laina-saamiset	1 233	12,7	1 426	16,6	1 674	33,8
				Muut sijoitukset	124	1,3	183	2,1	105	2,1
TULOSEN KÄYTTÖ					9 712	100,0	8 607	100,0	4 956	100,0
Indeksihyvitykset	-121	-127	-90							
Siirto lisävakuumusrahastoon	-41	-98	-5							
Muut varaukset	-11	-17	-1							
Poistot liikearvosta	-3	-2	0							
Verot	-15	-26	-4							
Tilikauden tulos	37	78	11							

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivuilla 31-32.

Novan vastuista 90% muodostuu pitkäaikaisista eläkevastuista. Näin on mahdollista harjoittaa

pitkäjänteistä

sijoituspolitiikkaa,

joka turvaa sijoitustuotot yli suhdannevaihteluiden.

Novan virallinen tilinpäätös on nähtävissä yhtiön pääkonttorissa Bulevardi 7, Helsinki.

*Sijoitustoiminnan hyvä
tulos vuodelta 1996 näkyy
erityisesti Novan vakavaraisuuden
kasvuna markkamääräisesti
toiseksi suurimmaksi Suomen
henkivakuutusyhtiöiden joukossa.*

Vakaa kehitys muutosten maailmassa

Kari Stadigh, *toimitusjohtaja*

Henkivakuutusyhtiöiden maksutulo kasvoi Suomessa vuonna 1996 ensimmäisen kerran yli 10 miljardin markan, lähes 12 miljardiin markkaan. Kasvua edellisestä vuodesta oli 70 %. Pääosan – noin 70 prosenttia – alan maksutulosta muodostivat kertamaksuiset sijoitusvakuutukset.

Henkivakuutusosakeyhtiö Nova keskittyy liikeideansa mukaisesti yritysten ja yksilöiden lisäeläkevakuutusratkaisuihin ja on erityisesti ryhmäeläkevakuutusten osalta markkinajohtaja Suomessa. Novan osuus koko maan vapaaehtoisen ryhmäeläkevakuutuksen maksutulosta oli vuonna 1996 yli 50 prosenttia. Nova erottautui myös yli vakuutusyhtiörajojen yritysten johdon lisäeläketurvan vakuuttajana. Yksilöllisen lisäeläkevakuutuksen, Innovan, maksutulo kasvoi vuonna 1996 48 % ja kasvatti siten markkinaosuuttaan erittäin kilpailluilla markkinoilla. Vakuutettujen kokonaismäärä kasvoi 10 % 92 700 henkilöön.

Vuoden 1996 aikana Novan oma pääoma kasvoi 58 % 402 miljoonaan markkaan, toimintapääoma 80 % 1 439 miljoonaan markkaan ja lisävakuutusrahasto 27 % 261 miljoonaan markkaan. Vuosi 1996 oli Novalle menestyksekkäs.

Novan vakuutuksenottajille myöntämät hyvitykset olivat myös vuonna 1996 alan korkeimpia. Vakaaraisuuden kasvu yhdessä karttuneen lisävakuutusrahaston kanssa muodostavat vakaan perustan kilpailukykyisten hyvitysten ylläpitämiseksi myös jatkossa.

Novan vastuista 90 % muodostuu pitkäaikaisista eläkevastuista. Tämä mahdollistaa pitkäjänteisen sijoituspolitiikan harjoittamisen, jolloin tavoitteena on sijoitustuottojen turvaaminen myös yli suhdannevaihteluiden. Yleisen korkotason alhaisuus ja osakemarkkinoiden pitkään jatkunut hyvä kehitys antavat synn varovaisuuteen. Riskien hajauttaminen on tavoitteena myös Novan lisätessä ulkomaansijoituksiaan. Sijoitustoiminnassaan Novan linja on konservatiivinen. EMU-prosessin etenemistä seurataan tarkoin ja markkinamuutoksiin varaudutaan.

Vuonna 1996 Novassa ylitettiin hallituksen operatiiviselle toiminnalle asettamat tavoitteet – tästä kuuluu kiitos asiakkaille ja koko henkilökunnalle.

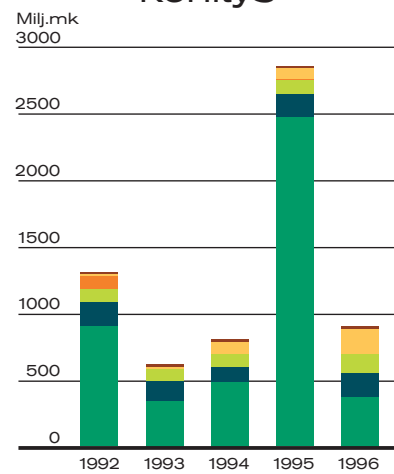

Huhtikuussa 1997

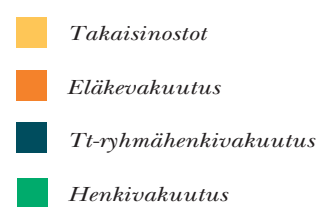
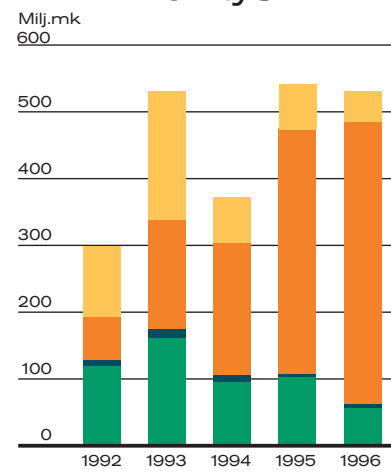
Novan vakuutusentottajille myöntämät hyvitykset olivat vuonna 1996 alan korkeimpia. Vakavaraisuuden kasvu yhdessä kanttuneen lisävakuutusrahaston kanssa muodostavat vakaan perustan kilpailukyvyllle myös jatkossa.

Kannattava kasvu terveeltä pohjalta

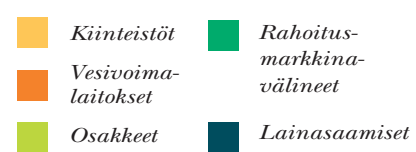
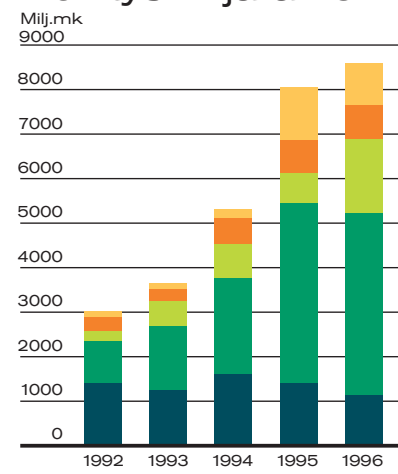
Maksutulon kehitys

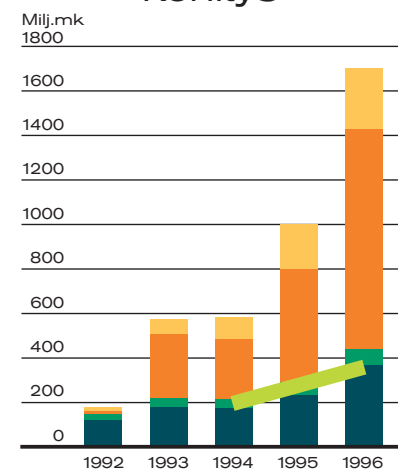
Korvauskulujen kehitys

Sijoituskannan kehitys kirja-arvoin

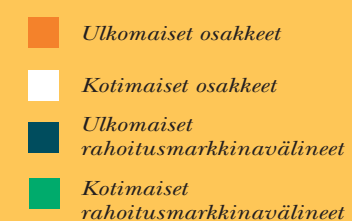
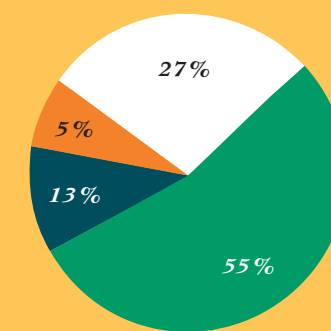
Vakavaraisuuden kehitys

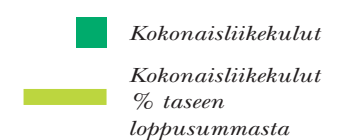
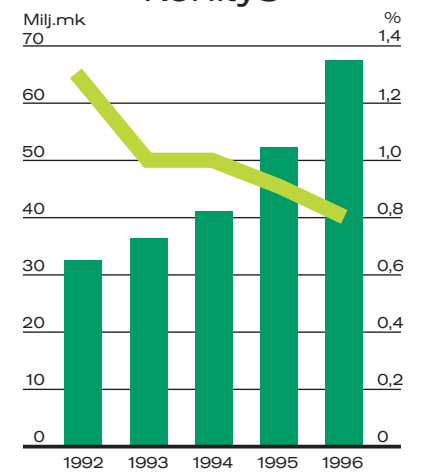
Toimintapääoma = oma pääoma + varaukset + arvostuserot

Arvopaperisijoitukset 31.12.1996

Markkina-arvoin 6 513 milj.mrk

Liikekulujen kehitys

Toimintakertomus 1996

Vakuutusmaksutulo

Novan vuoden 1996 maksutulo oli 948 miljoonaa markkaa, kun se edellisenä vuonna poikkeuksellinen Säästöpankkien Eläkekassan 2 275 miljoonan markan vastuunsiirto poisluettuna oli 547 miljoonaa markkaa. Kertomusvuonna eläkevakuutusten osuus maksutulosta oli 721 miljoonaa markkaa eli 76 prosenttia.

Maksutuloltaan suurimmat vakuutuslajit olivat Novan lisäeläke 392 miljoonaa markkaa ja Sesam-eläkevakuutus 185 miljoonaa markkaa. Edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 2 499 ja 153 miljoonaa markkaa. Yksilöllisen eläkevakuutuksen, Innovan, maksutulo oli kertomusvuonna 139 miljoonaa markkaa. Edellisen vuoden vastaava luku oli 95 miljoonaa markkaa. Yksilöllisen henkivakuutuksen maksutulo oli 202 miljoonaa markkaa, kun se edellisenä vuonna oli 57 miljoonaa markkaa. Tämä maksutulo kertyi pääosin kertamaksuisista sijoitusvakuutuksista. Ryhmähenkivakuutuksen maksutulo oli kertomusvuonna 14 miljoonaa markkaa, kun se edellisenä vuonna oli 12 miljoonaa markkaa. Työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen maksutulo määräytyy henkivakuutusyhtiöiden aiemman markkinaosuuden mukaan. Novassa vuoden 1996 työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen maksutulo nousi 6 miljoonasta markasta 9 miljoonaan markkaan.

Vuoden 1996 maksutuloon sisältyy vastuunsiirtoja 14 eläkesäätiöstä ja kahdesta eläkekassasta yhteensä 225 miljoonaa markkaa. Henkivakuutusosakeyhtiö Verdandin kanssa rinnakkaisvakuutuksessa Novan vastuulla ollut yhden miljoonan markan vakuutus-kanta siirrettiin Verdandiin.

Sijoitustoiminta

Nova pyrkii ottamaan kulloisenkin suhdannetilanteen aktiivisesti huomioon sijoitustoiminnassaan. Tavoitteena on turvata vakuutetuille pitkäaikainen inflaatio suoja ja hyvä reaali tuotto sekä kartuttaa yhtiön vakavaraisuutta.

Novan sijoitustoiminta oli vuonna 1996 suotuisissa olosuhteissa tuloksellista. Vuoden aikana sekä pörssikurssien nousu että korkotason lasku tukivat merkittävästi Novan toimintapääoman ja sitä kautta riskinkantokyvyn kasvua. Nova jatkoi vuonna 1996 sijoituskantaan sisältyvän maariskin hajauttamista siten, että vuoden päättyessä ulkomaisen sijoitusten määrä oli kasvanut vajaaseen 1 000 miljoonaan markkaan eli yli 10 prosenttiin sijoituskannasta.

Novan sijoituskanta oli tilivuoden päättyessä kirjanpitoarvoltaan 8 713 miljoonaa markkaa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen kahdeksan prosenttia. Tilivuoden aikana sijoituskannassa kasvatettiin osakkeiden suhteellista osuutta. Kirjanpitoarvoltaan osakesijoitukset kasvoivat 923 miljoonaa

*Novan
tavoitteena on
turvata
vakuutetuille
pitkäaikainen
inflaatio suoja ja
hyvä reaalityttö
sekä kartuttaa
yhtiön
vakavaraisuutta.*

markkaa, mistä ulkomaisten osakkeiden osuus oli 256 miljoonaa markkaa. Tämän lisäksi ulkomaisten osakkeiden osuutta lisättiin vuoden lopulla ja alkuvuodesta 1997 sitoutumalla eurooppalaisiin Private Equity rahastoihin yhteensä runsaalla 170 miljoonalla markalla. Pääoma näihin rahastoihin sitoutuu kuitenkin hitaasti sitä mukaa kun rahastot tekevät uusia sijoituksia. Osakesijoituksia oli vuoden 1996 päättyessä kirjanpitoarvoltaan 1 662 miljoonaa markkaa. Rahoitusmarkkinavälineiden kokonaismäärä 4 028 miljoonaa markkaa pysyi lähes ennallaan. Ulkomaisten joukkovelkakirjalainojen osuutta kokonaismäärästä kasvatettiin kuitenkin 513 miljoonalla markalla.

Kotimaisissa korkosijoituksissa suosittiin pitkiä joukkovelkakirjalainoja. Sijoituslainojen kanta pieneni 13 prosenttia ja oli vuoden lopussa 1 234 miljoonaa markkaa. Kiinteistösijoituksia oli tilivuoden päättyessä kaikkiaan 1 665 miljoonaa markkaa. Luku sisältää vesivoimalaitoskiinteistöjä 664 miljoonaa markkaa. Edellisen vuoden 1 797 miljoonan markan kiinteistö-sijoituksista oli vesivoimalasijoitusten osuus 628 miljoonaa markkaa. Lyhytaikaisia talletuksia oli tilivuoden päättyessä 124 miljoonaa markkaa.

Sijoituskannan yhteenlaskettu käteistuotto – korot, osingot ja kiinteistöjen vuosituotto – oli tilivuonna 515 miljoonaa markkaa. Kasvua edelliseen vuoteen oli viisi prosenttia. Rahoitusmarkkinavälaineitten korkotuotot kasvoivat 17 prosenttia 256 miljoonasta markasta 291 miljoonaan markkaan. Osingot yhtiöverohyvityksineen kasvoivat tilivuonna edellisvuoden 30 miljoonasta markasta 37 miljoonaan markkaan. Lainakannan korkotuotto pieneni 114 miljoonasta markasta 94 miljoonan markkaan johtuen lainakannan pienenemisestä. Kiinteistösijoitusten suunnitelmapoistojen jälkeinen tuotto ennen myyntitappioita ja arvonalennuksia kasvoi 79 miljoonasta markasta 94 miljoonaan markkaan. Kasvu johtui lähinnä siitä, että edellisenä vuonna vakuutuskannansiirron yhteydessä

voimakkaasti kasvanut kiinteistökanta vaikutti nyt tilivuoden sijoitustuottoihin koko vuoden ajalta.

Sijoitustoiminnan nettotuotto oli 530 miljoonaa markkaa, johon sisältyy tuottoa alentavana arvonalennukset. Edellisen vuoden vastaava luku oli 562 miljoonaa markkaa. Tilivuonna kiinteistösijoitusten arvoa tarkistettiin tekemällä 133 miljoonan markan arvonalennukset. Kiinteistökannan kehittämisohjelman mukaisesti toteutettujen kiinteistömyyntien yhteydessä kirjattiin lisäksi 34 miljoonan markan myyntitappiot. Joukkovelkakirjalainojen kaupankäynnissä syntyi nettomyyntivoitoja 78 miljoonaa markkaa. Edellisen vuoden vastaava luku oli 66 miljoonaa markkaa. Osakesijoitusten

myynneissä tuloutettiin nettomyyntivoittoja 91 miljoonaa markkaa kuten edellisenäkin vuonna.

Osakesijoituksista kirjattiin tilinpäätökseen vajaan 52 miljoonan markan arvonalennus ja aiemmin tehtyjä arvonalennuksia palautui tulokseen 35 miljoonaa markkaa. Muita arvonalennuksia palautui lisäksi 3 miljoonaa markkaa. Edellisen vuoden arvonalennukset olivat 42 miljoonaa markkaa ja palautuneita arvonalennuksia oli 6 miljoonaa markkaa. Tilivuoden aikana sovittiin kiinteistökantaan luettavan, kirjanpitoarvoltaan 293 miljoonan markan voimalaitoksen myymisestä vuonna 1997. Myynnin yhteydessä tuloutuvasta myyntivoitosta kirjattiin tilivuoden tulokseen 38 miljoonan markan arvonkorotus.

Yhtiön hallituksen vahvistaman sijoitusstrategian mukaisesti käytettiin sijoitustoiminnassa myös johdannaisia.

Kiinteistösijoitusten osalta keskityttiin pääasiassa vuokraustoimeen sekä vastuunsiirron mukana tulleiden uusien kiinteistöjen haltuunottoon ja kehittämiseen. Tilivuoden aikana myytiin kaikki metsätilat sekä 8 muuta kiinteistökohdetta ja ostettiin yksi. Tämän lisäksi ostettiin ja myytiin vähäinen määrä yksittäisiä asunto-osakkeita. Uudishankkeista merkittävin oli toimistotiloiksi muutetun, Tampereen entisen oikeustalon saneeraus- ja laajennustyö.

Tilinpäätös

1 9 9 6

Rahoituslaskelma

EMOYHTIÖN LIIKEPÄÄOMAVIRTALASKELMA

(1000 mk)

	1996	1995
Varojen lähteet		
Tulorahoitus		
Voitto ennen korkokuluja, satunnaiseriä, varauksia ja veroja	62 391	121 589
Oikaisuerät:		
Vastuuvelan muutokset	809 768	2 687 923
Vastuuvajaus	4 674	-9 990
Sijoitusten arvonalennukset ja arvonorotukset	117 939	83 491
Poistot	5 037	4 019
	<hr/> 999 809	<hr/> 2 887 032
Pääomarahoitus		
Oman pääoman lisäys	125 000	0
	<hr/> 125 000	<hr/> 0
Varojen lähteet yhteensä	<hr/> 1 124 809	<hr/> 2 887 032
Varojen käyttö		
Voitonjako		
Verot	14 855	26 237
Osingot	15 000	15 000
Muu voitonjako	0	0
	<hr/> 29 855	<hr/> 41 237
Sijoitukset		
Sijoitusten lisäys (netto)	732 015	3 489 268
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeitten lisäys (netto)	3 137	7 083
	<hr/> 735 152	<hr/> 3 496 351
Pääoman palautukset		
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	0	0
Varojen käyttö yhteensä	<hr/> 765 007	<hr/> 3 537 588
Liikepääoman lisäys / vähennys	<hr/> 359 802	<hr/> -650 556
Liikepääoman muutos		
Saamisten muutos	36 223	-129 160
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	230 366	-44 508
Siirtosaamisten muutos	-27 466	-367 194
Jälleenvakuutustallettelvelkojen muutos	-594	476
Velkojen muutos	107 388	-97 368
Siirtovelkojen muutos	13 885	-12 802
Liikepääoman lisäys / vähennys	<hr/> 359 802	<hr/> -650 556

Tuloslaskelma

(1000 mk)

	Emoyhtiö		Konserni	
	1.1.–31.12. 1996	1.1.–31.12. 1995	1.1.–31.12. 1996	1.1.–31.12. 1995
Vakuutustekninen laskelma				
Vakuutusmaksutulo				
Vakuutusmaksutulo	947 550	2 823 374	947 550	2 823 374
Jälleenvakuuttajien osuus	-7 777	-5 078	-7 777	-5 078
	939 773	2 818 296	939 773	2 818 296
Sijoitustoiminnan tuotot	884 118	775 940	883 912	807 708
Sijoitusten arvonnkorotus	38 000	0	38 000	0
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	-538 114	-540 618	-538 114	-540 618
Jälleenvakuuttajien osuus	3 459	4 746	3 459	4 746
	-534 655	-535 872	-534 655	-535 872
Korvausvastuun muutos				
Kokonaismuutos	-331 679	-880 679	-331 679	-880 679
Jälleenvakuuttajien osuus	194	-617	194	-617
	-331 485	-881 296	-331 485	-881 296
Korvauskulut yhteensä	-866 140	-1 417 168	-866 140	-1 417 168
Vakuutusmaksuvastuun muutos				
Kokonaismuutos	-480 138	-1 806 377	-481 130	-1 806 377
Kannansiirrot	-992	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	1 855	-250	1 855	-250
	-479 275	-1 806 627	-479 275	-1 806 627
Vastuuvajauksen muutos	-4 674	9 989	-4 674	9 989
Liikekulut	-54 023	-42 931	-54 023	-42 931
Sijoitustoiminnan kulut	-392 542	-213 191	-397 511	-247 347
Muut vakuutustekniset kulut	-446	-319	-446	-319
Vakuutustekninen tulos	64 791	123 989	59 616	121 601
Muu kuin vakuutustekninen laskelma				
Muut kulut				
Liikearvon poisto	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400
Välittömät verot varsinaisesta toiminnasta				
Tilikauden verot	-13 104	-26 237	-13 104	-26 163
Aikaisempien tilikausien verot	-1 750	0	-1 750	0
Voitto varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen	47 537	95 352	42 362	93 038
Poistoeron lisäys	-12 170	-15 378	-12 170	-15 378
Vapaaehtoisten varausten lisäys	1 550	-1 557	-617	-3 402
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	1 789	48
Tilikauden voitto	36 917	78 417	31 364	74 306

Tase

(1000 mk)

	Emoyhtiö		Konserni	
	31.12.1996	31.12.1995	31.12.1996	31.12.1995
Vastaavaa				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	3 860	4 699	3 860	4 699
Liikearvo	7 200	9 600	7 200	9 600
	11 060	14 299	11 060	14 299
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Vesivoimalaitokset	664 220	628 191	664 220	628 191
Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	815 365	1 025 741	1 046 814	1 266 651
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	185 236	143 452	0	0
	1 664 821	1 797 384	1 711 034	1 894 842
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	1 662 060	739 122	1 670 337	747 400
Rahoitusmarkkinavälineet	4 028 444	3 953 077	4 028 444	3 953 077
Kiinnelainasaamiset	1 052 051	1 088 702	1 052 051	1 088 702
Muut lainasaamiset	180 951	337 082	180 951	337 082
Talletukset	123 966	182 000	123 966	182 000
	7 047 472	6 299 983	7 055 749	6 308 261
Jälleenvakuutustalletesaamiset	63	914	63	914
Sijoitukset yhteensä	8 712 356	8 098 281	8 766 846	8 204 017
Vastuuvajaus	5 316	9 990	5 316	9 990
Saamiset				
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta	46 901	11 284	46 901	11 284
Muut saamiset	1 377	771	8 310	10 212
	48 278	12 055	55 211	21 496
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Kalusto	7 664	6 324	7 664	6 324
Rahat ja pankkisaamiset	259 687	29 321	259 687	29 321
	267 351	35 645	267 351	35 645
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat	200 647	183 706	200 647	183 706
Muut siirtosaamiset	53 563	97 970	53 563	97 970
	254 210	281 676	254 210	281 676
Vastaavaa	9 298 571	8 451 946	9 359 994	8 567 123

Tase

(1000 mk)

	Emoyhtiö		Konserni	
	31.12.1996	31.12.1995	31.12.1996	31.12.1995
Vastattavaa				
Oma pääoma				
Sidottu				
Osakepääoma	62 500	50 000	62 500	50 000
Vararahasto	177 500	65 000	177 500	65 000
	240 000	115 000	240 000	115 000
Vapaa				
Edellisten tilikausien voitto	125 038	61 622	128 511	69 204
Tilikauden voitto	36 917	78 417	31 364	74 306
	161 955	140 039	159 875	143 510
Oma pääoma yhteensä	401 955	255 039	399 875	258 510
Vähemmistöosuus	0	0	60 134	61 923
Varaukset				
Kertynyt poistoero	28 899	16 730	28 899	16 730
Vapaaehtoiset varaukset	42 097	43 647	54 494	53 878
	70 996	60 377	83 393	70 608
Vakuutustekninen vastuovelka				
Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuu	4 870 420	4 390 282	4 870 420	4 390 282
Jälleenvakuuttajien osuus	-5 061	-3 206	-5 061	-3 206
	4 865 359	4 387 076	4 865 359	4 387 076
Henkivakuutuksen korvausvastuu	3 881 030	3 549 351	3 881 030	3 549 351
Jälleenvakuuttajien osuus	-990	-796	-990	-796
	3 880 040	3 548 555	3 880 040	3 548 555
Vakuutustekninen vastuovelka yhteensä	8 745 399	7 935 631	8 745 399	7 935 631
Jälleenvakuutustallettevelat	1 790	1 196	1 790	1 196
Velat				
Jälleenvakuutustoiminnasta	511	0	511	0
Muut velat				
Kauppahintavelat	0	110 816	0	110 816
Muut velat	28 063	25 146	19 035	64 698
	28 574	135 962	19 546	175 514
Saadut ennakot ja siirtovelat	49 857	63 741	49 857	63 741
Vastattavaa	9 298 571	8 451 946	9 359 994	8 567 123

Liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Säännökset ja määräykset

Tilinpäätös on laadittu noudattaen uudistettua kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakia sekä vakuutustoimintaa valvovan viranomaisen, sosiaali- ja terveysministeriön, antamia ohjeita ja määräyksiä.

Sijoitusten käypä arvo, arvostusperiaatteet ja jaksotus

Sijoitusten käypä arvo on määritelty sijoituskohteittain ja esitetty tase-erittäin tilinpäätöksen liitetiedoissa. Arvopaperien käypinä arvoina pidetään tilinpäätöspäivän markkinanoteerausta kun sellainen on olemassa. Muulloin käypänä arvona pidetään hankintamenoa tai substanssiarvoa.

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden antaman mahdollisuuden mukaisesti sijoituksiin kuuluvat rahoitusmarkkinavälineet on kirjattu taseeseen hankintameno määräisenä silloin, kun arvon aleneminen johtuu ainoastaan korkotason vaihtelusta. Rahoitusmarkkinavälineen nimellisarvon ja hankintahinnan välinen erotus on jaksotettu korkotuottoihin ja vastaerä sisältyy rahoitusmarkkinavälineen hankintameno.

Hankintameno sisältyvät vastaerät ilmenevät tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Käyttöomaisuusluonteiset osakkeet on esitetty hankintahinnassaan tai sitä alemmassa käyvässä arvossa, mikäli arvon alentumista ei ole pidettävä tilapäisenä. Osakkeiden ja osuuksien sijoitusomaisuusosakkeet on arvostettu keskihintaa käyttäen.

Tilinpäätöksessä johdannaissopimuksen realisoitumaton arvonmuutos on kirjattu tulosvaikutteisesti mikäli suojatavan kohteen arvonmuutos on kirjattu. Muun kuin suojaustarkoituksessa olevan johdannaissopimuksen osalta on tulosvaikutteisesti kirjattu vain realisoitumaton arvostustappio.

Kullekin kiinteistökohteelle määritellään vuosittain käypä arvo eli todennäköinen luovutushinta. Kiinteistökohteiden käyvän arvon määrittäminen on suoritettu ulkopuolisten arvioitsijoiden toimesta.

Kiinteistöt on kirjattu taseeseen suunnitelmapoistoilla vähennettyyn hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Kiinteistö- sijoitusten osalta suunnitelman mukaisiin poistoihin siirryttiin vuoden 1995 alusta tai sitä myöhemmästä hankinta-ajan- kohdasta.

Sijoitusten arvonkorotukset, arvonalennukset sekä palautuneet arvonalennukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Tilinpäätöksessä vuodelta 1996 on kiinteis-

tösijoituksiin kuuluvan vesivoimalan arvoa korotettu tulosvaikutteisesti. Arvonalennukset on kirjattu sijoitus- toiminnan kuluihin. Sijoituksista aiemmin tehdyt arvonalennukset on kirjattu tulosvaikutteisesti hankintameno käyvän arvon nousua vastaavalta osuudelta.

Poistot

Kaluston, aineettomien oikeuksien ja rakennusten hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaikanaan poistoina kuluksi. Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Sen mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta. Rakennusten osalta poistot aloitettiin vuoden 1994 lopun menojäännöksestä ja tällöin arvioitiin niiden jäljellä oleva taloudellinen pitoaika.

Poistoja laskettaessa on käytetty seuraavia arvioitua kokonais- käyttöaikoja:

<i>Asuin- ja liikerakennukset</i>	<i>50-60 v.</i>
<i>Vesivoimalaitosrakennukset</i>	<i>50-70 v.</i>
<i>Teollisuus- ja varastorakennukset</i>	<i>40 v.</i>
<i>Vesivoimalaitosten laitteistot</i>	<i>40 v.</i>
<i>Rakennusten tekniset laitteet</i>	<i>15 v.</i>
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>	<i>10 v.</i>
<i>Atk-laitteet, atk-ohjelmistot, autot</i>	<i>5 v.</i>
<i>Kalusto</i>	<i>10 v.</i>
<i>Konttorikoneet</i>	<i>7 v.</i>
<i>Liikearvo</i>	<i>5 v.</i>

Mikäli kiinteistöihin on tehty oleellisia perusparannuksia, taloudellinen käyttöaika on arvioitu uudestaan. Kiinteistöjen suunnitelmapoistot on esitetty sijoitustoiminnan kuluissa.

Kirjanpidossa tehtyjen, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaisten poistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on esitetty omana eränään tuloslaskelmassa ja kertynyt erotus taseen varauksissa.

Liikemenot ja kaluston sekä aktivoitujen atk-järjestelmien poistot kohdistetaan tuloslaskelman eriin toiminnoittain. Korvaustoimintaan kohdistuvat poistot sisältyvät korvauskuluihin. Vakuutusten hankintaan, vakuutusten hoitoon ja hallintoon kohdistuvat poistot sisältyvät liikeluluihin. Sijoitustoiminnan hoitamiseen kohdistuvat poistot sisältyvät sijoitustoiminnan kuluihin. Liitetiedoissa esitetään toimintokohtainen poistoerittely.

Eläkejärjestelyt

Novan henkilöstön eläketurva on järjestetty Eläke-Varmasta ja Novasta otetuilla eläkevakuutuksilla. Eläkevakuutusmaksut on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Vapaaehtoisia varauksia, poistoeroa ja arvonorotuksia vastaava verovelka

Taseen sijoitukset-erään sisältyy aikaisempina vuosina tehtyjä tuloslaskelman kautta tuloutettuja arvonorotuksia. Näiden osalta verot on maksettu. Vapaaehtoisia varauksia ja poistoeroa vastaavan verovelan toteutumista ei pidetä todennäköisenä. Siirtymävaraus sekä myytyyn voimalakiinteistöön kohdistuva poistoero tuloutuu tilikauden jälkeen. Kun tuloutus tapahtuu kulujen kattamiseksi, verovelka ei realisoidu. Sovellettava yhtiöverokanta olisi 28 %.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset on muutettu Suomen markoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssiin. Ulkomaanrahan määräiset sijoitukset on merkitty taseeseen hankinta-ajankohdan tai sitä alemmaa tilinpäätöspäivän mukaista valuuttakurssia käyttäen. Käyvän arvon määrittämisessä on sijoituksissa käytetty Suomen Pankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaa keskikurssia.

Konsernitilinpäätös

Henkivakuutusosakeyhtiö Novan konserniin kuului 31.12.1996 emoyhtiön lisäksi 57 suomalaista asunto- ja kiinteistöyhtiötä.

Yhdisteltyjä asunto- ja kiinteistöyhtiöitä on konsernitilinpäätöksessä käsitelty suorina kiinteistösijoituksina. Yhtiössä tehdyt konsernin yhtenäisestä poistosuunnitelmasta poikkeavat poistot on korvattu suunnitelman mukaisin poistoin.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja edellä mainittujen 57 tytäryhtiön tuloslaskelmien ja taseiden sekä niiden liitteenä ilmoitettavien tietojen yhdistelminä. Näistä on eliminoitu yhtiöiden väliset sisäiset tuotot ja kulut, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäinen omistus. Vähemmistöosuudet tilikauden tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu omaksi eräkseen tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on eliminoitu käyttäen hankintamenomenetelmää. Syntynyt konserniaktiiva on kohdistettu kokonaisuudessaan tytäryhtiöiden omaisuuserille niiden käyppien arvojen sallimissa rajoissa. Rakennuksiin kohdistettua osaa on poistettu kyseisen kohteen poistosuunnitelman mukaisesti.

Tuloslaskelman liitetiedot

EMOYHTIÖ

(1000 mk)

1996

1995

VAKUUTUSMAKSUTULO

Ensivakuutus

Kotimaasta

Henkivakuutus

Yksilöllinen henkivakuutus	201 918	57 386
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	9 355	6 302
Muu ryhmähenkivakuutus	14 222	11 813

Eläkevakuutus

Yksilöllinen eläkevakuutus	138 527	94 729
Vapaamuotoinen työeläkevakuutus	582 766	2 652 106
	946 788	2 822 336

Jälleenvakuutus

805

1 067

Kokonaisvakuutusmaksutulo

947 593

2 823 403

Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista

-43

-29

Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

947 550

2 823 374

Vakuutusmaksutulon erittely

Jatkuvat vakuutusmaksut	382 506	283 451
Kertamaksut	564 282	2 538 885

Yhteensä

946 788

2 822 336

Vakuutusmaksut sopimuksista,
jotka oikeuttavat hyvitykseen

946 788

2 822 336

MAKSETUT KORVAUKSET

Ensivakuutus

Henkivakuutus	61 751	109 174
Eläkevakuutus	413 274	355 041
Takaisinostot	59 371	76 037

534 396

540 252

Jälleenvakuutus

3 718

366

Yhteensä

538 114

540 618

SIOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY

(1000 mk)

	1996	1995
<i>Sijoitustoiminnan tuotot</i>		
Tuotot kiinteistösijoituksista		
Osinkotuotot	179	179
Korkotuotot		
Konserniyritykset	15 706	7 684
Muut	0	0
Muut tuotot		
Konserniyritykset	104 740	57 045
Muut	47 292	54 715
	167 917	119 623
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	37 456	30 066
Korkotuotot	413 474	388 733
Muut tuotot	1 646	173
	452 576	418 972
Yhteensä	620 493	538 595
Palautuneet arvonalennukset	38 086	5 874
Myyntivoitot	225 539	231 471
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	884 118	775 940
<i>Sijoitustoiminnan kulut</i>		
Kulut kiinteistösijoituksista	-72 923	-37 207
Kulut muista sijoituksista	-10 635	-8 431
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut	-20 928	-12 066
Yhteensä	-104 486	-57 704
Arvonalennukset	-187 171	-78 555
Rakennusten suunnitelmapoistot	-5 907	-5 006
Myyntitappiot	-94 978	-71 926
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	-392 542	-213 191
Sijoitusten arvonnkorotus	38 000	0
<i>Sijoitustoiminnan nettotuotto</i>	529 576	562 749
Osinkoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys	8 528	6 975

LIIEKULUERITTELYT

(1000 mk)

	1996	1995
<i>Kokonaisliikekulut toiminnoin</i>		
Maksetut korvaukset	6 278	5 137
Liikekulut	54 024	42 931
Sijoitustoiminnan kulut	7 688	3 749
Muut kulut	0	0
Yhteensä	67 990	51 817

Toimintokohtaiset poistot

Maksetut korvaukset	409	259
Liikekulut	1 904	1 215
Sijoitustoiminnan kulut	324	146
Yhteensä	2 637	1 620

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	21 990	17 826
Luontoisetujen raha-arvo	865	673
Eläkekulut	6 650	3 629
Muut henkilösivukulut	2 148	3 079
Yhteensä	31 653	25 207

Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 65 vuotta ja muiden johtajien 60-65 vuotta.

Henkilökunta keskimäärin	97	94
--------------------------	----	----

Tuloslaskelman erä liikekulut

Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	30 397	22 165
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot	0	0
Muut vakuutusten hankintamenot	0	0
	30 397	22 165
Vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutos	0	0
Vakuutusten hoitokulut	12 993	11 764
Hallintokulut	10 633	9 002
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot	0	0
Yhteensä	54 023	42 931

Taseen liitetiedot

EMOYHTIÖ

(1000 mk)

SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO

	Jäljellä oleva hankinta- meno	1996 Kirjan- pito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	1995 Kirjan- pito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	673 955	769 405	851 325	761 061	806 061	855 282
Konserniyhtiöosakkeet	633 445	633 445	724 278	770 808	770 808	804 443
Muut kiinteistöosakkeet	76 735	76 735	81 886	77 063	77 063	78 571
Lainasaamiset						
konserniyrityksiltä	185 236	185 236	185 236	143 452	143 452	143 452
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	1 662 060	1 662 060	2 075 674	739 122	739 122	865 540
Rahoitusmarkkina- välineet	4 028 444	4 028 444	4 436 540	3 953 077	3 953 077	4 250 672
Kiinnelainasaamiset	1 052 051	1 052 051	1 052 051	1 088 702	1 088 702	1 088 702
Muut lainasaamiset	180 951	180 951	180 951	337 082	337 082	337 082
Talletukset	123 966	123 966	123 966	182 000	182 000	182 000
Jälleenvakuutus- talletesaamiset	63	63	63	914	914	914
	<u>8 616 906</u>	<u>8 712 356</u>	<u>9 711 970</u>	<u>8 053 281</u>	<u>8 098 281</u>	<u>8 606 658</u>

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta

35 974

20 344

Kirjanpitoarvo sisältää tuloutettuja arvonkorotuksia

83 000

45 000

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)

999 614

508 377

Kiinteistösijoitusten muutokset

	Raken- nukset	1996 Maa- ja vesialueet sekä kiinteistö- osakkeet	Laina- saamiset	Raken- nukset	1995 Maa- ja vesialueet sekä kiinteistö- osakkeet	Laina- saamiset
Hankintameno 1.1.	257 277	1 436 612	143 452	173 257	533 128	105 051
Lisäykset	57	59 563	72 250	84 019	919 351	72 376
Vähennykset	0	-134 530	-30 466	0	-15 867	-33 975
Hankintameno 31.12.	257 334	1 361 645	185 236	257 276	1 436 612	143 452
Arvonkorotukset 1.1.	0	0	0	0	0	0
Lisäykset	0	38 000	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset 31.12.	0	38 000	0	0	0	0
Kertyneet suunnitelma- poistot/arvonlennuk- set 1.1.	-7 916	-32 040	0	0	0	0
Suunnitelmapoistot/ arvonlennukset ja palautuneet arvonlennukset	-27 365	-110 073	0	-7 916	-32 040	0
Vähennykset	0	0	0	0	0	0
Kertyneet suunnitelma- poistot/arvonlennuk- set 31.12.	-35 281	-142 113	0	-7 916	-32 040	0
Kirjanpitoarvo suunnitelmapoistojen/ arvonlennusten jälkeen 31.12.	222 053	1 257 532	185 236	249 360	1 404 572	143 452
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	-15 155			0		
Suunnitelman ylittävät/ alittavat poistot	-11 709			-15 155		
Kokonaispoistojen ja suunnitelma- poistojen kertynyt erotus 31.12.	-26 864			-15 155		
Rakennusten arvo kokonaispoistojen jälkeen 31.12.	195 189			234 205		

Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Jäljellä oleva hankintameno	3 404	3 404
Kirjanpitoarvo	3 404	3 404
Käypä arvo	2 801	3 404

Sijoitusomaisuus
Osakkeet ja osuudet

Arvopaperi	Lukumäärä	Osuus kaikista		Nimellis- arvo	Kirjanpitoarvo 31.12.1996
		osakkeista	äänistä		
Aamulehti-yhtymä Oy	10 000	0,13 %	0,02 %	100	1 374
A.Ahlström Oy	3 750	0,87 %	0,14 %	3 750	27 750
Asko Oy	176 941	2,51 %	2,51 %	8 997	46 834
Chips Oy	41 475	1,24 %	0,11 %	414	3 107
Cultor Oy	360 668	1,56 %	2,13 %	4 328	52 133
Efore Oy	24 000	8,00 %	8,00 %	240	2 869
Enso Oy	4 329 918	1,39 %	1,13 %	43 299	159 780
Finnair Oy	283 200	0,34 %	0,34 %	1 416	9 340
Finnlines Oy	279 600	1,46 %	1,42 %	2 796	20 760
Tuomo Halonen Oy	159 100	4,24 %	0,51 %	795	3 605
Hartwall Oy	34 600	0,29 %	0,08 %	173	3 242
Huhtamäki Oy	39 950	0,14 %	0,19 %	799	6 559
Ingman Foods Oy	14 000	1,00 %	1,40 %	280	3 997
Instrumentarium Oy	256 000	1,27 %	0,91 %	2 560	34 361
Interbank Osakepankki	1 100 000	9,96 %	9,74 %	11 000	14 500
KCI Konecranes Intl. Oy	55 000	0,37 %	0,37 %	440	6 325
Kemira Oy	699 200	0,55 %	1,54 %	6 992	28 520
Kesko Oy	423 600	0,46 %		4 236	19 950
Kone Oy	17 164	0,25 %	0,10 %	858	7 692
KT-Tietokeskus Oy	13 785	0,99 %	0,99 %	275	4 273
UPM-Kymmene Oy	589 932	0,22 %	0,22 %	5 899	45 759
Lassila & Tikanoja Oy	180 039	2,83 %	2,83 %	1 800	47 551
Lemminkäinen Oy	78 165	0,48 %	0,48 %	781	2 834
Lännen Tehtaat Oy	270 443	4,20 %	4,20 %	2 704	15 460
Länsivoima Oy	85 000	1,30 %	1,30 %	850	16 153
Merita Pankki Oy	3 565 668	0,43 %	0,30 %	35 656	49 397
Metra Oy	195 447	0,73 %	0,67 %	3 908	28 162
Neste Oy	40 900	0,04 %	0,04 %	409	3 644
Nokia Oy	709 336	0,24 %	0,44 %	3 546	97 241
Nokian Renkaat Oy	50 000	0,50 %	0,50 %	500	3 561
Norvestia Oy	1 082 263	20,50 %	13,56 %	21 645	71 762
Okmetic Oy	948	3,89 %	3,89 %	948	8 001
Olvi Oy	61 666	3,22 %	0,66 %	616	4 933
Orion-yhtymä Oy	206 340	0,42 %	0,14 %	2 063	24 661
Outokumpu Oy	193 264	0,16 %	0,16 %	1932	11 438
Partek Oy	705 011	1,83 %	1,83 %	7 050	43 640
Pohjola Vakuutusosakeyhtiö	143 809	0,35 %	0,06 %	719	9 975
Ponsse Oy	20 000	0,57 %	0,57 %	100	1 394
Rauma Oy	98 800	0,17 %	0,17 %	988	8 362
Rautakirja Oy	25 000	0,39 %	0,46 %	500	4 880
Rautaruukki Oy	499 603	0,42 %	0,42 %	4 996	14 835
Rocla Oy	166 667	4,83 %	4,83 %	833	3 000
Sampo Vakuutusosakeyhtiö	133 602	0,86 %	0,86 %	2 672	36 091
Santasalo-JOT Oy	183 050	2,47 %	2,47 %	1 830	5 751
Sentra Oy	14 350	1,26 %	0,12 %	143	2 152
Björkboda Lås Oy	1 225	12,25 %	12,25 %	1 225	1 225
Stockmann Oy	80 250	0,56 %	0,09 %	1 605	16 787
Tamfelt Oy	363 988	5,48 %	3,79 %	3 639	34 223
Tampella Oy	294 753	0,30 %	0,30 %	1 473	3 684
Tamro Oy	191 500	0,22 %	0,22 %	1 915	5 508
Tulikivi Oy	136 306	6,06 %	2,87 %	2 726	6 697
Vaahto Group Oy	42 000	2,92 %	2,92 %	210	2 453
Vaisala Oy	113 500	2,64 %	3,08 %	1 135	30 831
Valmet Oy	271 500	0,35 %	0,35 %	2 715	17 801
Valtameri Oy	40 220	2,44 %	9,30 %	402	2 595
Werner Söderström Oy	452 100	3,77 %	0,91 %	4 521	43 550
Muut					4 723

Arvopaperi	Lukumäärä	Osuus kaikista		Nimellis- arvo	Kirjanpitoarvo 31.12.1996
		osakkeista	äänistä		
Rahastot					
Aktia Capital	29 492				4 473
Aktia Interest A	20 000				2 000
Finnmezzanine Rahasto I Ky	10 410				5 205
Finnventure Rahasto II Ky	46				2 300
Finnventure Rahasto I Ky	100				3 884
Gyllenberg Momentum	30 000				15 000
Gyllenberg Small Firm	19 824				10 091
Interbank Vipu	86 206				10 000
Investa-Lyhytkorko	250 000				10 000
Investa Obligaatio	83 383				3 631
PSP-Kasvuosake	100 000				10 000
Selin Korko	215 155				21 618
Selin Likvidi	100 000				10 000
Muut					700
					108 902
Ulkomaiset osakkeet ja rahastot					
Key International Trust, Cayman Islands					50 676
Fokus Banken ASA, Norja					4 841
Norsk Hydro ASA, Norja					25 038
Netcom asa, Norja					3 078
Nycomed ASA, Norja					7 028
Orkla ASA, Norja					5 093
Ericsson Telefonaktiebolag, Ruotsi					31 449
Motorola Inc., USA					13 197
Vastned Offices/Industrial N.V., Hollanti					20 073
Roche (Bon), Sveitsi					2 387
Novartis SA, Sveitsi					2 516
Fresenius Medical Care, Saksa					2 755
Metro, Saksa					2 223
Siemens, Saksa					2 166
Air Liquide, Saksa					2 822
Castorama Dubois, Ranska					2 374
Générale Des Eaux, Ranska					2 802
LVMH, Ranska					2 010
Société Générale, Ranska					2 446
Premier Farnell (Ord), Ranska					2 071
Reed International, Ranska					2 523
Reuters Holdings, Ranska					2 752
Vodafone, Ranska					2 018
Canon, Japani					2 203
Fanuc, Japani					2 182
Ito-Yokado, Japani					3 023
Kyocera, Japani					2 310
Amgen, USA					2 525
AT&T Corp. USA					2 043
Mc Donald's, USA					2 558
Wal-Mart Stores, USA					2 194
Muut, 29 muun ulkomaisen yhtiön osakkeita yhteensä					42 882
					256 258
Optiotodistukset					
Sijoitusomaisuus yhteensä					20 660
					1 573 505
Käyttöomaisuus					
Osakkeet ja osuudet					
Eläke-Sampo Vakuutusosakeyhtiö	295	9,83 %	9,83 %	2 950	20 301
Rahastopalvelu RP Oy	2 000	10,00 %	10,00 %	20	20
Unsa Oy	425 930	7,50 %	7,50 %	42 593	42 593
Henkivakuutusosakeyhtiö Retro	12 019	17,17 %	17,17 %	1 202	9 193
Nordben Life and Pension Ltd	900 000	14,98 %	15,00 %	50 529	16 000
Muut					448
Käyttöomaisuus yhteensä					88 555

MUUT LAINASAAMISET

(1000 mk)

	1996	1995
Lainasaamiset vakuuden mukaan ryhmiteltynä		
Pankkitakaus	83 051	141 198
Vakuutuskirja	8 242	8 067
Muu vakuus	89 658	187 817
Jäljellä oleva hankintameno	180 951	337 082

AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	1996 Aineettomat oikeudet	1996 Liikearvo	1996 Kalusto	1996 Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 873	12 000	11 192	28 065
Hankinnat	139	0	3 164	3 303
Myyntit ja romutukset	0	0	-2 238	-2 238
Hankintameno 31.12.	5 012	12 000	12 118	29 130
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	174	2 400	4 867	7 441
Suunnitelmapoistot	978	2 400	1 659	5 037
Myyntit ja romutukset	0	0	-2 072	-2 072
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	1 152	4 800	4 454	10 406
Hankintameno suunnitelma- poistojen jälkeen 31.12.	3 860	7 200	7 664	18 724
Kokonaispoistojen ja suunnitelma- poistojen kertynyt erotus 1.1.	6	0	1 569	1 575
Suunnitelman ylittävät/ alittavat poistot	24	0	437	461
Kokonaispoistojen ja suunnitelma- poistojen kertynyt erotus 31.12.	30	0	2 006	2 036
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen 31.12.	3 830	7 200	5 658	16 688

OMA PÄÄOMA

	1996	1995
Sidottu		
Osakepääoma	62 500	50 000
Vararahasto	177 500	65 000
	240 000	115 000
Vapaa		
Edellisten tilikausien ylijäämä	61 621	65 956
Tilikauden 1995 ylijäämä	78 417	10 666
Osingonjako	-15 000	-15 000
	63 417	-4 334
Tilikauden ylijäämä	36 917	78 417
	161 955	140 039
Yhteensä	401 955	255 039

VAPAAEHTOISET VARAUKSET

(1000 mk)

	1996	1995
<i>Kertynyt poistoero</i>		
Aineettomat hyödykkeet	29	6
Kalusto	2 006	1 569
Kiinteistöt	26 864	15 155
Yhteensä	28 899	16 730
<i>Vapaaehtoiset varaukset</i>		
Luottotappiovaraus 1.1.	15 797	14 240
Muutos	-1 550	1 557
Luottotappiovaraus 31.12.	14 247	15 797
Siirtymävaraus 1.1.	27 850	27 850
Muutos	0	0
Siirtymävaraus 31.12.	27 850	27 850
Yhteensä	42 097	43 647
Vapaaehtoiset varaukset yhteensä	70 996	60 377

VAKUUTUSMAKSUVASTUUSTA VÄHENNETYT
KUOLETTAMATTOMAT HANKINTAKUSTANNUKSET

	1996	1995
Yksilöllisen henkivakuutuksen zillmeraus	910	893
Yksilöllisen eläkevakuutuksen zillmeraus	0	0
	910	893

Vakuutusmaksuvastuusta vähennettyjen hankintakustannusten,
zillmerauksen, kuoletusaika on 2 - 5 vuotta.

Laskuperustekorko

Vastuuvälkalaskelmissa käytetyt laskuperustekorkokannat ovat seuraavat:

Vapaamuotoinen työeläkevakuutus	4,25 %
Muut vakuutukset	4,50 %

Hyvitysten ja alennusten vaikutus tulokseen

Myönnettyjen indeksikorotusten vaikutus tulokseen
on 120 milj.mk. Lisäksi on varattu myöhemmin
annettavia hyvityksiä varten 41 milj.mk.

KONSERNIIN KUULUVILTA YHTIÖILTÄ
OLEVAT SAAMISET JA VELAT

(1000 mk)

	1996	1995
Saamiset		
Sijoitukset		
Lainasaamiset	185 236	143 452
Saamiset		
Tilisaamiset	1 377	771
Yhteensä	186 613	144 223
Velat		
Muut velat		
Tilivelat	13 798	7 360
Yhteensä	13 798	7 360

VASTUUT

Johdannaiset	1996	1996	1995
	Käypä arvo	Kohde- etuuden arvo	Kohde- etuuden arvo
Korkojohdannaiset			
Terminisopimukset	31 472	4 077 663	568 578
Koronvaihtosopimukset	12 257	208 423	15 600
Valuuttajohdannaiset			
Optiosopimukset			
Ostetut	0	851 983	
Asetetut	-132	920 320	
Osakejohdannaiset			
Terminisopimukset	95	66 617	113 344
Optiosopimukset			
Ostetut	31 618	108 934	27 820
Asetetut	-4 120	121 560	37 225

Johdannaissopimusten arvojen muutoksia on kirjattu tilikauden tulokseksi -5 351 tmk.

**Johdannaiskaupan vakuudeksi
annetut arvopaperit**

	1996	1995
Kirjanpitoarvo	60 405	66 647
Markkina-arvo	76 164	92 488

	1996	1995
Toimintapääoma		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	380 080	240 038
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	70 996	60 377
Omaisuuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	999 614	508 377
Kuluksi merkitsemättömät vakuutusten hankintamenot ja aineettomat hyödykkeet	-11 060	-14 299
	1 439 630	794 493
Vakuutusyhtiölain 11 luvun 4§:n toimintapääomavaatimus	358 256	324 365
Runsasvahinkoisten vuosien varalle vakuutus- tekniseen vastuovelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	30 614	28 265
Toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa omalla vastuulla olevaan vakuutustekniseen vastuovelkaan vähennettynä tasoitusmäärällä *)	17,4 %	10,7 %

*) Suhdelukua laskettaessa vastuvelasta lisäksi vähennetty lisävakuutusrahasto.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintapääoma

Kuvaa yhtiön vastuut ylittävän, käyvin hinnoin lasketun omaisuuden määrää, joka on käytettävissä yhtiön jatkuvan toiminnan varmistamiseen.

Toimintapääoman, jonka laskenta on laissa määrätty, muodostavat pääosin:

- Oma pääoma ehdotetun voitonjaon jälkeen*
- + vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero*
- + omaisuuden arvostusero*
- + pääomalainat.*

Vähimmäistoimintapääoma

Kuvaa lain määrittelemää yhtiön vastuut ylittävän omaisuuden määrää, joka yhtiöllä on vähintään oltava, että se voi jatkaa toimintaansa ilman siihen kohdistettavia erityisiä valvontatoimia.

Tasoitusmäärä

Kuvaa turvausvaatimuksen edellyttämää vastuuelan erää, jolla pyritään varmistamaan vastuuelan riittävyys myös vastuuelkaan oleellisesti vaikuttavien tekijöiden heilahdellessa epäsuotuisasti ja jolle valvontaviranomainen on asettanut minimivaatimuksen ja laskentasäännöt.

Vakavaraisuuspääoma

Toimintapääoman ja tasoitusmäärän yhteismäärä.

Lisävakuutusrahasto

Lisävakuutusrahasto on vastuuvelkaan sisältyvä erä, joka tulee käyttää asiakashyvityksiin tai vastuuvelan täydennykseen.

Vakavaraisuusaste

Kuvaa yhtiön varallisuuden suhdetta sen vastuuvelkaan. Vakavaraisuusaste 117 tarkoittaa, että yhtiöllä on jokaista asiakkaan saamismarkkaa kohti omaisuutta 1,17 markkaa. ”Ylimääräisen” 0,17 markan avulla yhtiö varmistaa hallussaan olevien vakuutusäästöjen säilyvyyden ja oman asiakashyvityspoliittikkansa mukaisen asiakashyvitystason jatkuvuuden.

Laskentakaava:

$$\frac{100 + 100 \times \text{vakavaraisuuspääoma}}{\text{vastuuvelka ilman tasoitusmäärää ja lisävakuutusrahastoa}}$$

Toimintapääoma-aste

Kuvaa yhtiön toimintapääoman ja sille laissa asetetun vähimmäismäärän suhdetta. Toimintapääoma-aste 402 % tarkoittaa, että yhtiön toimintapääoma on 4,02-kertainen lain edellyttämään EU-määräysten mukaiseen vähimmäistoimintapääomaan nähden.

Laskentakaava:

$$\frac{100 \times \text{toimintapääoma}}{\text{vähimmäistoimintapääoma}}$$

Vakavaraisuuspääoman muutos ennen voitonjakoa ja asiakasetuja

Kuvaa tarkastelujaksolla tapahtunutta vakavaraisuuspääoman muutosta ennen asiakkaille annettavien yhtiön päätettävissä olevien asiakashyvitysten, osakepääoman omistajille tapahtuvan voitonjaon ja verojen huomioonottamista. Tähän erään ei sisällytetä sitä toimintapääoman muutosta, joka perustuu yhtiön tarkastelujaksolla saamaan uuteen osakepääomaan.

Suhteellisen vakavaraisuuspääoman muutos ennen voitonjakoa ja asiakasetuja

Vakavaraisuuspääoman muutos ennen voitonjakoa ja asiakasetuja suhteutettuna tilivuoden

keskimääräisen vastuuvelan ja vakavaraisuuspääoman yhteismäärään.

Tämän luvun arvo 8,2 % tarkoittaa, että yhtiö on laskuperustekorona lisäksi arvostuserojen muutos mukaanluettuna tuottanut sen hallussa olevalle pääomalle 8,2 %:n tuoton, joka on yhtiön harkinnan mukaan käytettävissä voitonjakoon tai vakavaraisuuden kartuttamiseen. Tämän lisäksi yhtiön käytettävissä on sen koko vakavaraisuus.

Laskentakaava:

$$\frac{\text{Vakavaraisuuspääoman muutos ennen voitonjakoa ja asiakasetuja}}{\text{tilivuoden keskimääräinen muu vastuuvelka kuin tasoitusmäärä ja lisävakuutusrahasto} + \text{vakavaraisuuspääoma}}$$

Kokonaispääoman tuotto

Tämän luvun arvo 12,0 % tarkoittaa, että yhtiön kokonaistuotto arvostuserojen muutos mukaanluettuna ennen asiakkaille jaettuja eriä ja voitonjakoa on ollut 12,0 %.

Laskentakaava:

$$\frac{\text{Vakavaraisuuspääoman muutos ennen voitonjakoa ja asiakashyvityksiä} + \text{vastuuvelan perustekorkovaatimus}}{\text{tilivuoden keskimääräinen muu vastuuvelka kuin tasoitusmäärä ja lisävakuutusrahasto} + \text{vakavaraisuuspääoma}}$$

Liikekulut

Liikekulut ovat vakuutusten hankinnan ja hoidon sekä yleishallinnon kuluja, jälleenvakuutuspalkkiot sisältyvät liikekuluihin. Korvausten hoitamiseen liittyvät kulut sisältyvät korvauskuluihin ja sijoitusten hoitokulut sisältyvät sijoitustoiminnan kuluihin.

Liikekustannussuhde

Tunnusluvussa liikekuluihin sisällytetään myös korvauskuluihin kirjatut korvaustoiminnon hoitamisesta aiheutuneet kustannukset sekä käyttöomaisuuden poistot. Vastaavasti kuormitustuloon sisällytetään kaikki kuormituserät.

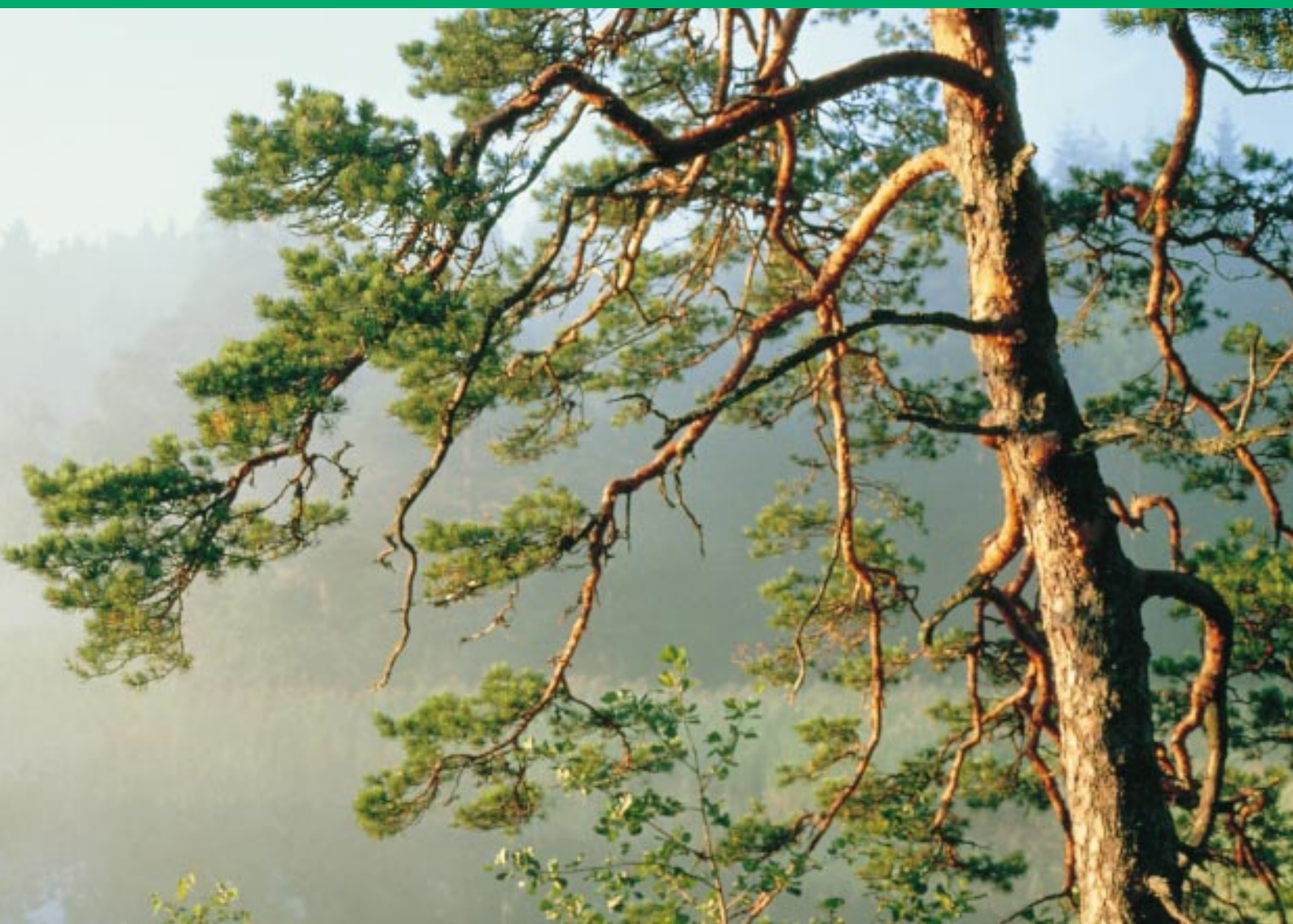
Laskentakaava:

$$\frac{100 \times \text{liikekulut}}{\text{kuormitustulo}}$$

NOVA

Tuottoa ja turvallisuutta

Vakuutusyhtiöiden koko olemassaolo perustuu kyvylle kantaa vastuuta. Nova haluaa olla vankka tuki yksilön turvalliselle tulevaisuudelle. Tämä edellyttää jatkuvuutta, luotettavuutta ja kestäväää taloudellista kehitystä.

Säästöpankkien Eläkekassan vastuunsiirto

Vuonna 1995 toteutettiin Novan tähänastisen historian suurin vastuunsiirto: Säästöpankkien Eläkekassan noin 14 700 vakuutetun eläkevastuu yhteensä 2 275 miljoonaa markkaa siirrettiin Novaan. Siirron lähtökohtana oli, että siirtyneelle vakuutuskannalle annettavat asiakashyötykset määrätään toistaiseksi eläkekassasta siirtyneen katteen tuoton perusteella.

Tilivuoden aikana saatiin valmiiksi vastuunsiirtoon liittyvä loppuselvitys. Tulos oli ennakoarviota myönteisempi: siirtyvä vastuuvelan kate riitti etujen täysimääräiseen turvaamiseen normaalia 4,25 prosentin laskuperustekorkoa soveltaen. On arvioitavissa, että vakuutettuja etuja voidaan ensimmäisen kerran korottaa jo vuodenvaihteessa 1997/1998 eli ennakoitua aikaisemmin.

Ulkomaantoiminta

Vientiteollisuuden elpymisen myötä suomalaisten työtillaisuudet ulkomailla lisääntyivät. Vastaavasti Novan ulkomaan-toiminnan volyyymi kasvoi. Neuvontapalvelujen kysyntä lisääntyi myös huomattavasti. Monikansallisille asiakasyrityksilleen Nova tarjoaa pooling-ratkaisuja MIA Office Europe S.C. osakkuutensa avulla. Keväällä 1996 ostettiin Eläke-Varmalta 15 prosentin osuus Nordben Life and Pension Insurance Co Ltd:n osakkeista. Nordben vakuuttaa yli 10 000 pohjoismaalaisen eläketurvan ulkomailla.

Korvauskulut

Tilikauden aikana maksettiin korvauksia yhteensä 538 miljoonaa markkaa. Edellisenä vuonna maksetut korvaukset olivat 541 miljoonaa markkaa. Eläkkeensaajien lukumäärä oli tilivuoden päättyessä 15 500.

Henkivakuutuksen perusteella suoritettiin korvauksia 65 miljoonaa markkaa, mikä oli 40 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden 109 miljoonaa markkaa. Eläkkeitä maksettiin kertomusvuonna 16 prosenttia edellistä vuotta enemmän, yhteensä 413 miljoonaa markkaa. Edellisen vuoden eläkekorvaukset olivat 355 miljoonaa markkaa. Eläkkeiden kasvu johtuu pääosin edellisen vuoden keskellä tapahtuneen kannansiirron vaikutuksesta tilivuonna koko vuoden painolaan. Takaisinostojen osuus korvauksista pieneni kertomusvuonna edellisen vuoden 76 miljoonasta markasta 59 miljoonaan markkaan.

Liikekulut ja henkilöstö

Yhtiön kokonaisliikekulut kasvoivat 17 prosenttia ja olivat 68 miljoonaa markkaa. Kokonaisliikekuluihin sisältyy tuloslaskelman erän liikekulut lisäksi sekä sijoitustoiminnan että korvaustoiminnan hoitokulut. Suhteutettuna taseen loppusummaan kokonaisliikekulut säilyivät edellisen vuoden tasolla, 0,8 prosenttia. Tuloslaskelman erä liikekulut oli 54 miljoonaa markkaa,

***H**enkilöstöä on lisätty
vastaamaan kasvaneen
vakuutuskannan
palvelutarvetta.*

jossa edelliseen vuoteen verrattuna oli kasvua 16 prosenttia. Suhteutettuna maksutuloon nämä liikekulut säilyivät alhaisella tasolla.

Yhtiön palveluksessa oli kertomusvuoden aikana keskimäärin 97 vakinaista toimihenkilöä. Edellisen vuoden vastaava luku oli 94. Henkilöstön lukumäärää on lisätty vastaamaan yhtiön uusia haasteita sekä kasvaneen vakuutuskannan palvelutarvetta.

Osa hallinnon, markkinoinnin ja sijoitustoiminnan palveluista on ostettu yhtiön sopimuskumppaneilta. Osa tietotekniikkapalveluista on ostettu Oy Eläkesysteemi Ab:lta, Octel Oy:lta ja Eläke-Varmalta. Nämä kustannukset sisältyvät asianomaisen toiminnon kuluihin.

Hallintoneuvostolle, hallitukselle ja toimitusjohtajalle maksettujen suoriteperusteisten palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä oli 1 105 081 markkaa. Muut henkilökunnalle maksetut suoriteperusteiset palkat ja palkkiot olivat 20 885 204 markkaa. Edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 59 100 markkaa ja 17 767 178 markkaa. Konsernin hallintoneuvostolle, hallitukselle, toimitusjohtajalle ja isännöitsijöille maksamat palkat ja palkkiot olivat 1 133 326 markkaa. Muut konsernin henkilökunnalle maksetut palkat ja palkkiot olivat 20 921 718 markkaa.

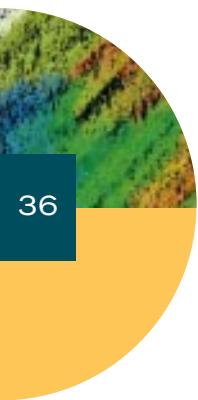
Tulos ja vakavaraisuus

Vuoden 1996 tulos oli verojen, varausten ja asiakashyvitysten jälkeen 37 miljoonaa markkaa. Sijoitustoiminnan tulos muodostui hyväksi. Nova teki vesivoima-kiinteistösijoituksista elinkeinoverolain sallimat 15 miljoonan markan enimmäispoistot, jotka ylittävät suunnitelmapoistot 12 miljoonalla markalla. Luottotappiovarausta pienennettiin 1,6 miljoonalla markalla vastaamaan enimmäismääräänsä.

Vuonna 1996 on muulle kuin Säästöpankkien Eläkekassan vastuunsiirtoon liittyvälle vastuuvälille hyvitetty tuotto, joka vakuutuslajista riippuen on 6,2 – 7,4 prosenttia. Tämä merkitsee sitä, että vastuuvelkaa korotettiin laskuperustekorona lisäksi 1,8 – 2,7 prosentin vuosihyvityksellä.

On ilmeistä, että henkivakuutusmarkkinat kasvavat Suomessa edelleen. Vakuutussäästämisen osuus säästämisen kokonaismarkkinoista on edelleen Suomessa kansainvälisessä vertailussa matalalla tasolla: tilaa kasvulle on

Tilivuoden tuloksesta käytettiin asiakas-hyvityksiin 121 miljoonaa markkaa ja tulevia asiakas-hyvityksiä varten varattiin 40 miljoonaa markkaa.

Yhtiön vastuuvélka oli tilivuoden päättyessä 8 745 miljoonaa markkaa, jossa kasvaa edelliseen vuoteen oli 10 prosenttia.

Yhtiön vakavaraisuus parani merkittävästi tilivuonna. Marraskuussa 1996 yhtiön osakepääomaa korotettiin 50 miljoonasta markasta 62,5 miljoonaa markkaan. Samalla vararahastoa kasvatettiin siten, että oma pääoma kasvoi yhteensä 125 miljoonalla markalla. Yhtiön toimintapääoma kasvoi 81 prosenttia ja oli tilivuoden päättyessä 1 439 miljoonaa markkaa eli 645 miljoonaa markkaa suurempi kuin edellisenä vuonna. Sijoituskannan käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen erotus on kasvanut 493 miljoonalla markalla. Toimintapääoma suhteessa vastuuvélkaan oli vuoden 1995 lopussa 10,7 prosenttia. Vuoden 1996 aikana toimintapääoma on kasvanut 17,4 prosenttiin vastuuvélasta. Toimintapääoma, vastuuvélan tasoitusmäärä ja lisävakuutusrahasto yhteensä suhteessa vastuuvélkaan oli tilivuoden 1996 päättyessä 19,8 prosenttia. Edellisen vuoden vastaava luku oli 13,0 prosenttia.

Konsernirakenne ja omistus

Henkivakuutusosakeyhtiö Novan konserniin kuuluu tytäryhtiöinä 57

suomalaista asunto- ja kiinteistöosakeyhtiötä. Edellisenä vuonna kiinteistöyhtiöitä oli 65.

Henkivakuutusosakeyhtiö Novan omistavat Eläke-Varma keskinäinen vakuutusyhtiö (50 prosenttia), Teollisuusvakuutus Oy (Sampo-yhtiöt, 25 prosenttia) ja Keskinäinen yhtiö Yrittäjien vakuutus Fennia (25 prosenttia).

Näkymistä

On ilmeistä, että henkivakuutusmarkkinat kasvavat Suomessa edelleen. Kasvuvauhti ei jatku alan murrosvuoden 1996 tasolla, mutta vakuutussäästämisen osuus säästämisen kokonaismarkkinoista on edelleen Suomessa kansainvälisessä vertailussa matalalla tasolla ja toistaiseksi lisäeläketurvaan on omaehtoisesti investoinut vain osa työikäisestä väestöstä – tilaa kasvulle on.

Nova ei pitkälle

erikoistuneena yhtiönä kasvaa markkinoiden yleisen kehityksen myötä.

Tavoitteena on

aikaisempien vuosien keskimääräisen volyymin ylläpito. Erityistä huomiota kiinnitetään innovatiivisuuteen ja tuotekehitykseen markkinajohtajaseman säilyttämiseksi ryhmäeläkevakuutuksissa. Yksilöllisen lisäeläkevakuutuksen, Innovan, vakuutuskanta kasvaa edelleen selvästi. Novan sijoitusvakuutuksia tarjotaan markkinoiden selkiytyttyä aktiivisesti myös aikaisempaa laajemmille sijoittajaryhmille.

Novan vastuulle uskottuja vakuutussäästöjä sijoitetaan aikaisempien toimintavuosien mallin mukaisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään EMU-prosessin etenemiseen ja orastavaan inflaatioon. Mahdollisiin markkinamuutoksiin varaudutaan.

Suomalaisten peruseläketurvan ollessa pääosin sidoksissa Suomen kansantalouden kehitykseen, lisätään riskin hajauttamiseksi sijoittamista ulkomaille edelleen.

Alan rakennemuutoksista tehtävät päätökset, erityisesti Henki-Sammon, Kalevan ja Novan kesken, selkiyttäisivät merkittävästi Novan toimintamahdollisuuksia ja parantaisivat toimintaedellytyksiä erityisesti sekä Novan lisäeläkevakuutusten että yritysjohton lisäeläketurvan, Sesamin, osalta.

Yhtiön hallinto

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 11.04.1996 hallintoneuvoston jäsenmääräksi vahvistettiin 16. Erovuoroisista hallintoneuvoston jäsenistä valittiin vuonna 1999 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka konsernijohtaja Henrik Höglund, toimitusjohtaja Jouko Kemppi, toimitusjohtaja Eero Lehti ja toimitusjohtaja Juhani Mustamo.

Eroa pyytäneen dipl. ins. Axel Cedercreutzin tilalle hänen jäljellä olevalle toimikaudelleen eli vuonna 1997 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka valittiin hallituksen puheenjohtaja Mikael von Frenckell, eroa pyytäneen toimitusjohtaja Kari Heikkilän tilalle hänen jäljellä olevalle toimikaudelleen eli vuonna 1998 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka valittiin toimitusjohtaja Jussi Järventaus ja eroa pyytäneen toimitusjohtaja Per-Olof Kreanderin tilalle hänen jäljellä olevalle toimikaudelleen eli vuonna 1997 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka valittiin johtaja Veikko Kasurinen.

Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin varapääjohtaja Ossi Virolainen ja varapuheenjohtajaksi konsernijohtaja Matti Ilmari, molemmat vuonna 1997 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Hallituksen jäseniksi vuonna 1999 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka valittiin toimitusjohtaja Kari Elo, johtaja Ralf Lehtonen, pääjohtaja Jouko K. Leskinen, toimitusjohtaja Paavo Pitkänen, toimitusjohtaja Kari Stadigh ja varatoimitusjohtaja Asko Tanskanen. Varajäseniksi samalle toimintakaudelle valittiin varatoimitusjohtaja Matti Niemi, varatoimitusjohtaja Matti London ja toimitusjohtaja Juha Toivola.

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut filosofian kandidaatti (SHV) Paavo Pitkänen. Varapuheenjohtajana on toiminut varatuomari Jouko K. Leskinen.

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Henkivakuutusosakeyhtiö Novan vapaa oma pääoma, johon sisältyy tilikauden ylijäämää 36 916 656,93 markkaa, on 161 955 170,52 markkaa. Konsernitilinpäätöksen osoittama vapaa oma pääoma on 159 874 819,73 markkaa.

Hallitus ehdottaa, että taseen vapaa oma pääoma käytetään seuraavalla tavalla:

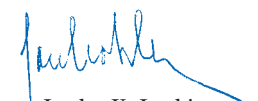
Osinkoa jaetaan 35 prosenttia osakepääomalle 21 875 000,00 mk. Tulostilille jätetään 140 080 170,52 mk.

Helsingissä maaliskuun 13. päivänä 1997

Paavo Pitkänen

Kari Elo

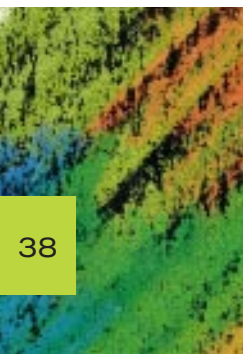

Ralf Lehtonen

Jouko K. Leskinen

Asko Tanskanen

Kari Stadigh
toimitusjohtaja

Jorma Leinonen
varatoimitusjohtaja
ylimatemaatikko

Tilintarkastuskertomus

Henkivakuutusosakeyhtiö Novan osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Henkivakuutusosakeyhtiö Novan kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.1996.

Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelmat, taseet ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

KHT Risto Järvinen on allekirjoittaneiden Per-Olof Johanssonin ja Ritva Saaren avustamana suorittanut tilivuoden aikana kirjanpidon ja hallinnon jatkuvaa tarkastusta, josta on annettu erillinen kertomus.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei

tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys vapaan oman pääoman käsittelystä on vakuutusyhtiölain mukainen.

Helsingissä, maaliskuun 25. päivänä 1997

Risto Järvinen
KHT

Per-Olof Johansson
KHT

Ritva Saari
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Henkivakuutusosakeyhtiö Novan hallintoneuvosto on käsitellyt tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen. Se puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen hyväksymistä ja yhtyy osaltaan hallituksen esitykseen vuosiylijäämän käytöstä.

Helsingissä, huhtikuun 8. päivänä 1997

Hallintoneuvoston puolesta

Ossi Virolainen, puheenjohtaja

Lakisääteisen eläketurvan täydentäminen lisäeläkeratkaisulla, joka tukee yrityksen tavoitteita, alkaa yritysten johdon osalta olla yleistä.

Lisäeläke muodostaa, kuten palkka ja luontoisedut, osan johtajasopimuksesta.

Selkeän sopimuksen suunnittelu ja dokumentointi ovat yrityksen ja johtajan intresseissä. Näin vältetään tulkintavaikeuksilta tulevaisuudessa, jolloin tilanteet ovat voineet muuttua.

Novan Sesamjärjestelmän piirissä on yli 800 työnantajaa ja noin 4500 vakuutettua.

Sesam-järjestelmä

Johtajasopimusten eläkkeeseen liittyvä osa on nykyisin useimmiten tarkkaan harkittu ja myös riidattomasti kirjotettu. Yhä esiintyy kuitenkin tilanteita, joissa kummallekaan osapuolelle ei ole täysin selvää miten tehtyä sopimusta olisi tulkittava. Yrityskohtaisista ratkaisuista neuvoteltaessa on osoittautunut, että asioista on hyvä sopia riittävän kattavasti. Yleisin lause sopimuksessa palkan ja luontaisetujen lisäksi on, että henkilö on oikeutettu saamaan ”60 prosentin eläkkeen 60 vuoden iässä”. Tämänsisältöinen sopimus kuulostaa selkeältä, mutta jättää runsaasti tilaa täsmennyksille. Seuraavassa muutamia täydentäviä kysymyksiä. Vaihtoehdoilla voi olla melkoinen vaikutus kokonaiskustannustasoon.

Miten sovittu 60 % koostuu?

Onko se työsuhteen kestosta riippumaton vai määritelläänkö kokonaisprosentti työssäolovuosien mukaan? Mitkä eläkeoikeudet huomioidaan kokonaiseläketurvan osina?

Miten lasketaan eläkkeen perusteena oleva palkka?

Onko määrittely sama kuin työeläkelainsäädännössä vai pohjautuuko eläkepalkka esimerkiksi ennakkoveronalaiseen palkkaan?

Mihin indeksiin eläke sidotaan?

Onko se vakuutusyhtiön oma indeksi, TEL-indeksi vaiko jokin muu sovittu indeksi?

Miten toimitaan jos työsuhde päättyy ennen sovittua eläkeikää?

Saako henkilö maksetuihin maksuihin pohjautuvan vapaakirjan, menettääkö hän lisäeläketurvan vai sovelletaanko jotakin väli- muotoa?

Miten toimitaan jos henkilö ei siirry eläkkeelle 60 vuoden iässä?

Pysykö eläketaso muuttumattomana vai nouseeko kokonaiseläketurva nk. lykkäyskorotuksella?

Liittykö kokonaisturvaan etuja kuolemantapauksessa tai työkyvyttömyys-tilanteessa?

Työeläkelakien muutosten jälkeen vuonna 1996 ennenaikaisesta eläkkeellesiirtymisestä

seuraa alenema eläkkeen määrässä. Sesam on luonteeltaan vanhuuseläke. Onko kuitenkin tarvetta sopia jostakin lisäturvasta kriisitilanteen varalta?

Miten sopimus katetaan eli turvataan?

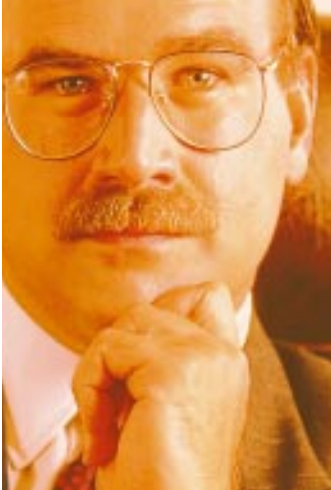
Kysymys on erityisen tärkeä, jos yrityksen toiminta päättyy tai taloudellinen tilanne huononee.

Novan palvelut sisältävät asiakkaan etuihin vaikuttavat tarvittavat selvitykset mm. edellä kuvattujen tilanteiden varalle.

Novan palvelun käyttäminen on perusteltua myös siksi, että tällöin selvitetään kustannukset. Lisäksi oikea maksutapavaihtoehto voi toimia kustannuksia keventävästi. Novan Sesam-järjestelmä mahdollistaa, että vakuutusmaksut maksetaan silloin, kun työkkin tehdään. Yhtiö toisaalta ei sitoudu maksamaan enemmän kuin mihin taloudellisesti on mahdollisuuksia. Järjestelmä pohjautuu ”defined contribution” -periaatteeseen.

Nopeasti muuttuvassa yhteiskunnassa Nova pystyy yksilöllisellä palvelulla ja joustavuudella tukemaan asiakkaiden päämäärien saavuttamista. Sopeutuminen uusiin tilanteisiin vaatii kykyä reagoida nopeasti ja kykyä visioida. Yksilöistä hyvin huolehtivalla yrityksellä on rekrytointitilanteissa helppoa sellaisenakin aikana kun hyvistä resursseista on pula. Sesam on luotu palvelemaan yrityksen dynaamisuutta.

Tuloksen tekijöitä

Hallinto- neuvosto

Varapääjohtaja
Ossi Virolainen, pj.
Outokumpu Oy

Konsernijohtaja
Matti Ilmari, vpj.
ABB Oy

Johtaja
Gösta Engman
Rautaruukki Oy

Hallituksen
puheenjohtaja
Mikael von Frenckell
Oy Tamfelt Ab

Kauppaneuvos
Jan Heikkilä
Oy Matkahuolto Ab

Konsernijohtaja
Henrik Höglund
KWH-Konserni

Toimitusjohtaja
Jussi Järventausta
Suomen Yrittäjät

Varatoimitusjohtaja
Veikko Kasurinen
Alko-yhtiöt Oy

Toimitusjohtaja
Jouko Kemppi
Kemppi Oy

Pankinjohtaja
Ari Laakso
Merita Pankki

Toimitusjohtaja
Eero Lehti
Taloustutkimus Oy

Toimitusjohtaja
Juhani Mustamo
Savon Voima Oy

Toimitusjohtaja
Pekka Niemi
Kuntoutusyhtymä -
Rehab Group

Teollisuusneuvos
Carl G. Nordman
Aga Oy Ab

Hallituksen
puheenjohtaja
Jalo Paananen
Makron Oy

Varatoimitusjohtaja
Juhani Pohjolainen
Enso Oy

Hallitus

Toimitusjohtaja
Paavo Pitkänen, pj.
Eläke-Varma

Pääjohtaja
Jouko K. Leskinen,
vpj.
Sampo-yhtiöt

Toimitusjohtaja
Kari Elo
Yrittäjään Fennia

Johtaja
Ralf Lehtonen
Eläke-Varma

Toimitusjohtaja
Kari Stadigh
Nova

Varatoimitusjohtaja
Asko Tanskanen
Eläke-Varma

Varajäsenet

Varatoimitusjohtaja
Matti London
Yrittäjään Fennia

Varatoimitusjohtaja
Matti Niemi
Eläke-Varma

Toimitusjohtaja
Juha Toivola
Teollisuusvakuutus Oy

Yhtiön johto

Diplomi-insinööri,
diplomiekonomi
Kari Stadigh
toimitusjohtaja

Filosofian maisteri,
SHV
Jorma Leinonen
varatoimitusjohtaja,
ylimatemaatikko

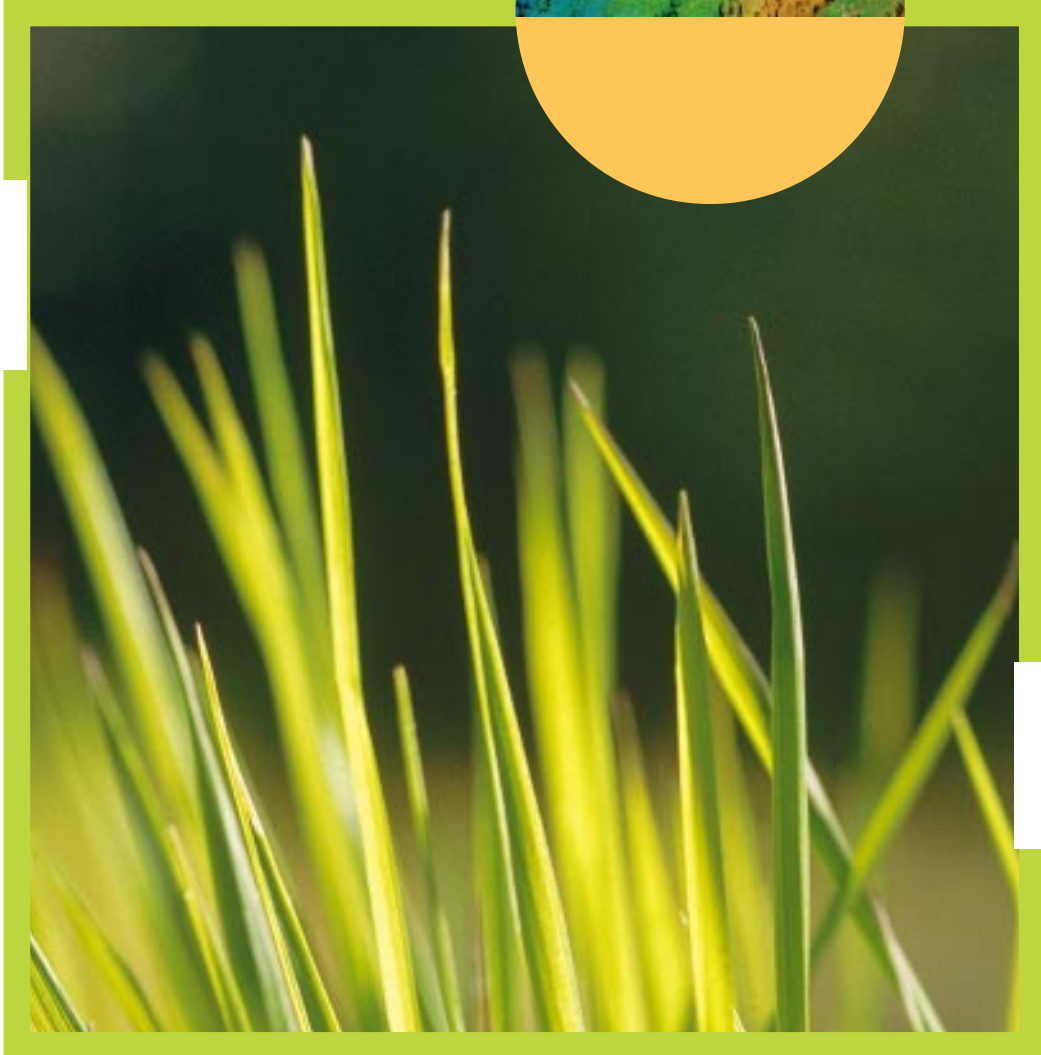
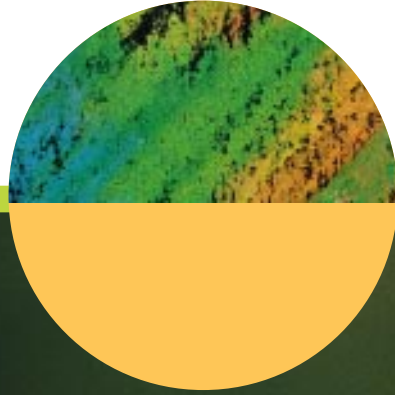
Sosionomi
Lars Bergström
johtaja

Filosofian
kandidaatti
Hannele Relander
johtaja

Valtiotieteen
kandidaatti
Esa Lomma
johtaja

Ekonomi
Timo Hukka
sijoitusjohtaja

Kauppätieteiden
maisteri
Ulla Kangas
talousjohtaja

NOVA

Tuottoa ja turvallisuutta

Bulevardi 7, 00120 Helsinki
Puhelin (09) 616 531, fax (09) 6165 3333